

Nazwa przedmiotu: DETERMINANTY CYWILIZACYJNE MYŚLI POLITYCZNEJ W REGIONACH ŚWIATA					
Kod przedmiotu:	Rok: 1 2012/2013	Semestr: zimowy	Ilość godzin 30	Typ zajęć: Do wyboru	ECTS 8
Forma zajęć: Seminarium	Język : polski	Zaliczenie: 1) Aktywność na zajęciach 2) Praca pisemna 3) Sprawdzian końcowy	Prowadzący: prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Podstawowe problemy dotyczące osobliwości myślenia politycznego oraz uwarunkowań cywilizacyjnych głównych wykładni myśli politycznej w różnych regionach świata rozpatrywanych w układzie diachronicznym i synchronicznym. Zwrócona będzie uwaga na rolę dziedzictwa myśli politycznej: antycznego i średniowiecznego, renesansowego i oświeceniowego, specyfikę liberalizmu i konserwatyzmu oraz ich współczesne interpretacje, meandry myśli socjalistycznej w wielu regionach świata, specyfikę katolickiej nauki społecznej (zwłaszcza po <i>Vaticanum II</i>), odmiany myślenia politycznego na obszarach cywilizacji nieokcydentalnych.					
Cel zajęć: dostarczenie doktorantom, wiedzy o różnych wykładniach myśli politycznej, ich specyficznych interpretacjach na obszarach o odmiennych tradycjach cywilizacyjnych, kształtowanie umiejętności holistyczno-diachronicznej eksploracji różnych sposobów myślenia politycznego, stymulowanie empatycznych zdolności zrozumienia osobliwości cywilizacyjnych jeśli chodzi o regionalne emanacje różnych opcji w zakresie myślenia politycznego.					
Zamierzone efekty kształcenia:					
Wiedza: Po zakończeniu kursu doktorant zna: <ul style="list-style-type: none"> • główne wykładnie myśli politycznej: ideologie i doktryny oraz inne jej formy artykulacji w tym także mniej lub bardziej koherentne poglądy polityczne, • uwarunkowania cywilizacyjne i regionalne różnych opcji myślenia politycznego, • to co jest typowe, osobliwe i incydentalne w zakresie myślenia politycznego, zarówno w układzie holistycznym jak i diachronicznym. 					
Umiejętności: Po zakończeniu kursu doktorant potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • interpretować teksty enuncjacji ideologicznych i programów politycznych oraz wypowiedzi publicystyczne o charakterze politycznym, • zrozumieć specyfikę oraz ogólny ton dyskursów ideologiczno-politycznych uobecniających się w przestrzeni politycznej i w mediach, • analizować w kategoriach aksjologicznych, teleologicznych i socjotechnicznych artykułowane w różnych sytuacjach enuncjacje ideologiczno-polityczne. 					
Inne kompetencje (postawy): Po zakończeniu kursu doktorant potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wykazać się otwartym podejściem umożliwiającym rozpoznania autentycznych intencji polityków głoszących określone poglądy polityczne i odwołujących się do takich czy innych ideologii, doktryn i programów politycznych • dokonać konfrontacji głoszonych poglądów przez polityków z ich prawdziwymi intencjami i celami z jednoczesnym uwzględnieniem zastanych realiów politycznych • wykazać się empatycznymi zdolnościami w zakresie zrozumienia osobliwości cywilizacyjnych i regionalnych emanacji różnych opcji w sferze myślenia politycznego. 					
Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych: <ol style="list-style-type: none"> 1) Sprawdzian końcowy w zakresie podstawowej wiedzy doktoranta w zakresie podstawowych pojęć oraz wiedzy deskryptywnej i nomologicznej uzyskanej na zajęciach 2) Praca pisemna związana z tematem seminarium 3) Na realizowanych zajęciach doktorant będzie zobowiązany odpowiadać na pytania, dyskutować, argumentować swoje tezy i ujęcia tematyczne. 					

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1. Wyjaśnienie tematyki przedmiotu: pojęcie *myśl polityczna*, jej uwarunkowania cywilizacyjne, specyfika regionalna
2. Cywilizacja antyczna i jej myśl polityczna. Myśl uniwersalizmu średniowiecza zachodnioeuropejskiego. Myśl polityczna bizantyjskiego kręgu cywilizacyjnego
3. Narodziny liberalizmu i jego rozwój w wymiarze regionalnym: Europa zachodnia, USA
4. Konserwatyzm i jego specyfika
5. Myśl socjalistyczna, jej odmiany i recepcja w regionach
6. Katolicka nauka społeczna - specyfika regionalna
7. Teologia wyzwolenia
8. Welfare state w krajach skandynawskich
9. Osobliwości myślenia politycznego w Chinach – tradycja Konfucjańska
10. Myśl polityczna w Japonii
11. Myśl hinduska - poglądy Mahatmy Gandhiego
12. Islam polityczny – interpretacje regionalne oraz tendencje do modernizacji
13. Myślenie polityczne elit tureckich
13. Specyfika Afryki a recepcja ideologii zachodnich w społeczeństwach tego kontynentu
14. Jana Pawła II koncepcja cywilizacji miłości
15. Zjednoczenie Europy w myśli chadeckiej

ZALECANA LITERATURA

Literatura obowiązkowa:

- Doktryny polityczne XIX i XX wieku, red. *K Chojnicka i W. Kozub-Ciembrowicz*, Kraków 2000.
Filipowicz Stanisław, Historia myśli polityczno-prawnej, Gdańsk 2001.
Heywood Andrew, Ideologie polityczne, Warszawa 2008.
Huntington Samuel, Zderzenie cywilizacji i jnowy ład siewoatowy, Warszawa 2003.
Justyński Janusz, Historia doktryn politycznych czasów nowożytnych, Toruń 2000.
Koneczny Feliks, O wielości cywilizacji, Komorów 2001.
Koneczny Feliks, Prawa dziejowe, Komorów 2001.
Koneczny Feliks, Państwo i Prawo w cywilizacji łacińskiej, Komorów 1997
Król Marcin, Historia myśli politycznej od Machiavellego po czasy współczesne, Gdańsk 1998.
Olszewski Henryk, Zmierzak Maria, Historia doktryn polityczno-prawnych, Poznań 1993.
Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej, red. *R. E. Goodin i Ph. Pettit*, Warszawa 1998.
Spengler Oswald, Zmierzch Zachodu, Warszawa 2010.
Sylwestrzak Andrzej, Historia doktryn politycznych i prawnych, Warszawa 1994.
Szacki Jerzy, Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, Warszawa 2002.
Toynbee Arnold J., Studium historii, Warszawa 2003.
Tokarczyk Roman, Współczesne doktryny polityczne, Kraków-Kielce 2004..

Literatura uzupełniająca:

- Arendt Hannah*, Korzenie totalitaryzmów, Warszawa 1993, t. 1-2.
Berlin Isaiah., Dwie koncepcje wolności, Warszawa 1991.
Dokąd zmierza Europa – przywództwo – idee – wartości, red. Halina Taborska i Jan W. Wojciechowski, Pułtusk 2007.
Gellner Ernest, Postmodernizm, rozum i religia, Warszawa 1997.
Giddens Antony, Trzecia droga: odnowa socjaldemokracji, Warszawa 1999.
Gniazdowski Andrzej, Filozofia i gilotyna. Tradycjonalizm Josepha de Maistre'a jako hermeneutyka polityczna, Warszawa 1996.
Juros Helmut, Kościół - kultura Europa. Katolicka nauka społeczna wobec współczesności, Warszawa 1998.
Kolakowski Leszek, Cywilizacja na ławie oskarżonych, Warszawa 1991.
Kymlicka Will, Współczesna filozofia polityczna. Wprowadzenie, Kraków-Warszawa 1998.
Lazari-Pawłowska Ilia, Etyka. Pisma wybrane, Warszawa 1992.
Majka Józef, Katolicka nauka społeczna, Rzym 1987.
Patrick Michel, Kościół katolicki a totalitaryzm, Warszawa 1995.
Popper Karl R., Krytyczny racjonalizm. Wybór tekstów, red. *P. Dehmel*, Wrocław 1992.
Postmodernizm a filozofia. Wybór tekstów, Warszawa 1996.
Rawls John, Liberalizm polityczny, Warszawa 1998.
Scruton Roger, Słownik myśli politycznej, Poznań 2003.
Skarżyński Ryszard, Od liberalizmu do totalitaryzmu. Z dziejów myśli politycznej XX w., Warszawa 1998.
Skarżyński Ryszard, Państwo i społeczna gospodarka rynkowa: główne idee polityczneordoliberalizmu, Warszawa 1994.
Treadgold Donald W., Wolność: zarys historii, Warszawa 1996.
Życiński Józef, Europejska wspólnota ducha. Zjednoczona Europa w nauczaniu Jana Pawła II, Warszawa 1998.